

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ І РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

FOREIGN EXPERIENCE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION IN THE FIELD OF ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS AND DECISIONS OF OTHER BODIES AND THE POSSIBILITY OF ITS USE IN UKRAINE

Плохута Є.П., здобувач

Науково-дослідний інститут публічного права

Актуальність статті полягає в тому, що сьогодні постає чимало проблем теоретичного, законодавчого та прикладного характеру, щодо адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів в Україні, зокрема, органів державної виконавчої служби, державних та приватних виконавців. Неefективний в Україні інститут примусового виконання рішень вимагає шукати нові способи реформування національного законодавства, зокрема, шляхом запозичення успішного зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів. Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів, а також аналіз можливостей його використання в Україні. Завданням дослідження передусім є зосередження уваги на механізмах виконання рішень та процедурі виконавчого провадження, а також на функціонуванні інституту приватних виконавців та на діяльності державних виконавців. Ціллю дослідження є: узагальнення зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів й окреслення можливостей його використання в Україні; приведення адміністративно-правового регулювання за допомогою системної адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів. У статті охарактеризовано стан та окреслено особливості адміністративно-правового регулювання сфери примусового виконання рішень у окремих зарубіжних країнах, у тому числі країнах Європи. Підкреслено високі показники діяльності приватних виконавців в зарубіжних країнах, які обумовлені сприянням держави, соціальною та юридичною ефективністю механізму правового регулювання діяльності інституту приватних виконавців, а також особливостями менталітету громадян окремих зарубіжних країн. Констатовано, що органи державної виконавчої служби сьогодні потребують оптимізації, а інститут приватних виконавців – розширення повноважень та зрівняння адміністративно-правового статусу із державними виконавцями. Окреслено можливості запровадження успішного зарубіжного досвіду у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, виконавче провадження, зарубіжний досвід, адаптація національного законодавства, приватні виконавці, примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.

The relevance of the article lies in the fact that today there are many problems of a theoretical, legislative and applied nature regarding administrative and legal regulation in the field of execution of court decisions and decisions of other bodies in Ukraine, in particular, bodies of the state executive service, state and private executors. The ineffective institution of enforcement of decisions in Ukraine requires looking for new ways of reforming national legislation, in particular, by borrowing successful foreign experience of administrative and legal regulation in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies. The purpose of the article is to study the foreign experience of administrative and legal regulation in the field of execution of court decisions and decisions of other bodies, as well as to analyze the possibilities of its use in Ukraine. The task of the research is primarily to focus attention on the mechanisms of execution of decisions and the procedure of executive proceedings, as well as on the functioning of the institute of private executors and on the activities of state executors. The purpose of the research is: to generalize the foreign experience of administrative and legal regulation in the field of execution of court decisions and decisions of other bodies and outline the possibilities of its use in Ukraine; bringing administrative and legal regulation with the help of systematic adaptation of national legislation to international standards. The article characterizes the state and outlines the features of administrative and legal regulation of the enforcement of decisions in certain foreign countries, including European countries. The high indicators of the activity of private contractors in foreign countries, which are due to the support of the state, the social and legal effectiveness of the mechanism of legal regulation of the activity of the institute of private contractors, as well as the peculiarities of the mentality of citizens of certain foreign countries, are emphasized. It was established that today the bodies of the state executive service need to be optimized, and the institute of private executors needs expansion of powers and equalization of administrative and legal status with state executors. Possibilities of introducing successful foreign experience in the field of enforcement of court decisions and decisions of other bodies are outlined.

Key words: administrative and legal regulation, enforcement, foreign experience, adaptation of national legislation, private performers, enforcement of court decisions and decisions of other bodies.

Постановка проблеми. Євроінтеграційні процеси сьогодення, а також тісна міжнародна співпраця України із міжнародними партнерами обумовлюють доцільність дослідження та аналізу успішного зарубіжного досвіду нормативного регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів. Малоефективний інститут примусового виконання рішень вимагає шукати додаткові шляхи та нові способи реформування національного законодавства, зокрема, шляхом запозичення успішного зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вивчення окресленої проблеми. Дослідженню міжнародного досвіду у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів присвячено чимало наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, праці: А.М. Авторгова, Ч.Н. Азімова, Б.М. Гука, С.В. Ківалова, Л.В. Крупної, П.В. Макушева, Є.В. Мальцева, А.В. П'ятницького,

В.В. Яркова та інших. Утім, комплексного дослідження зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів, а також можливостей його використання в Україні не проводилося, що підкреслює актуальність проведення цього наукового дослідження.

Тому, **метою** статті є дослідження зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів, а також аналіз можливостей його використання в Україні.

Виклад основного матеріалу. Однією з причин недостатньої ефективності системи виконання судових рішень є замалий досвід правового регулювання системи суб'єктів виконавчого провадження як складової інституту адміністративного права, що сприяє неналежному та несвоєчасному виконанню рішень судів та інших органів, що призводить до втрати авторитету судової влади. За таких умов вкрай важливим є зарубіжний досвід здій-

снення виконавчого провадження, а також дослідження можливостей його запровадження до положень національного законодавства [1, с. 39].

Вивчення зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів надає можливість запровадження успішного досвіду зарубіжних країн у досліджуваній сфері до національного законодавства та використання його в Україні. Стосовно цього І.В. Скороход справедливо зазначає, що сучасність вимагає подальшого напрацювання напрямів розвитку та більш деталізованого аналізу їх перспектив. З одного боку, не весь досвід є успішним та з іншого, – не весь досвід може бути імплементований одразу [2, с. 232].

Так, передусім ми розглянемо адміністративно-правове регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів Франції, адже ця країна має успішний досвід у досліджуваній сфері серед багатьох європейських країн. У Франції систему примусового виконання переважно представляють приватні особи – «примусові виконавці», які отримали державну ліцензію на даний вид професійної діяльності [3, с. 250]. У адміністративно-правовому статусі примусового виконавця у Франції об'єднуються елементи незалежної практикуючої особи та державного службовця. Особа, яка виконує функцію приватного виконавця у Франції повинна мати юридичну освіту, успішно пройти дворічне стажування у судового виконавця та скласти державний кваліфікаційний іспит. Після цього прокуратура відповідного територіального округу та Департаментська (регіональна) палата готують висновок щодо придатності претендента до зайняття посади судового виконавця. Судові виконавці призначаються на посаду наказом Міністра юстиції Франції, а дисциплінарно – підпорядковуються прокурорам Республіки [4, с. 81 – 82].

Правове становище примусового виконання у Франції визначається Ордонансом від 2 листопада 1945 року, а значні зміни у адміністративно-правовому регулюванні цієї діяльності відбулися у 1992 році. Остання реформа у сфері виконання рішень була проведена у 2015 році Е. Макроном, коли він обіймав посаду міністра економіки Франції. Наразі організаційна структура органів виконання рішень у Франції складається з: Національної палати виконавців; Регіональної палати судових виконавців на рівні апеляційних судів; департаментів судових виконавців [5, с. 92 – 96].

До повноважень приватного виконавця належить: вручення повісток; виконання судових рішень із застосуванням державного примусу від імені держави; складання проєктів документів, протоколів, що мають статус доказів; надання юридичних консультацій; проведення публічних аукціонів; виконання функцій медіатора тощо. Діяльність судового виконавця має публічно-правовий характер, тому він зобов'язаний проводити виконавчі дії щодо всіх наявних заяв [6] та не може обирати собі клієнтів.

Цікавим є те, що у Франції судові виконавці уповноважені державою встановлювати юридичні факти та складати акти, що мають доказове значення, тобто мають повноваження, зокрема, якими наділені нотаріуси в Україні.

Судовий виконавець має право, здійснюючи свої повноваження, діяти одноособово або вступити до об'єднання судових виконавців. Оскільки судовий виконавець несе персональну відповідальність за спричинені ним збитки, спільнота судових виконавців страхує власні ризики, а страхові премії розподіляються всередині спільноти виконавців [4, с. 81 – 82].

Французьким законодавством врегульовано, що діяльність примусових виконавців не фінансується із державного бюджету Франції. Джерелом фінансування їх діяльності є оплата за здійснення повноважень, делегованих державою, за встановленими державою тарифами [7].

Тож, що примусові виконавці у Франції є авторитетними, успішними представниками юридичної професії, які мають широке коло повноважень. Окрім застосування державного примусу до боржників, до компетенції примусових виконавців належить, зокрема, управління майном боржників, виконання функцій медіатора у процедурі виконавчого провадження, надання громадянам юридичних консультацій, встановлення фактів, що мають юридичне значення тощо.

Сьогодні у Франції працює близько 3,5 тисяч приватних судових приставів, і лише близько 300 – державних, які працюють виключно з боргами державних органів [8]. Тобто, у Франції хоч і змішана система примусового виконання рішень, утім переважна більшість представників цієї професійної діяльності – є представниками приватно-правової сфери. Саме приватні примусові виконавці у Франції вже століттями доводять свою ефективність, це пов'язано передусім із тим, що вони є професійними, підготовленими та мотивованими. Перевагами саме Французької моделі інституту примусового виконання рішень є, зокрема: процесуальна незалежність примусових виконавців; фінансова незалежність від держави; свобода від надмірного контролю з боку держави; престиж професії; широке коло повноважень тощо.

На нашу думку, цікавим для України в якості позитивного досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання рішень може бути широке коло повноважень примусових виконавців у Франції, зокрема встановлення фактів, що мають юридичне значення, а також надання юридичних консультацій. Зазначене, з нашої точки зору, по-перше, має важливе значення з огляду на війну Російської Федерації проти України та на масштаби руйнувань, які завдані цією військовою агресією майну громадян і безпосередньо громадянам України, а також бізнесу, що, безперечно, полегшить процес відновлення втрачених або знищених документів громадянам нашої країни та представникам бізнесу, а, по-друге, забезпечить зайнятість, зокрема, приватним виконавцям, які через війну втратили великий обсяг роботи.

Ще одна європейська країна, чий досвід у адміністративно-правовому регулюванні у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів ми проаналізуємо – Німеччина. Механізм примусового виконання судових рішень і рішень інших органів в Німеччині регламентований цивільно-процесуальним законодавством – книга 8 «Виконавче провадження» Німецького цивільного уложення від 1 липня 1896 року [9, с. 82–83].

У Німеччині примусове виконання судових або інших рішень, на протипагу Франції, – є повністю державною функцією, які реалізують державні службовці – судові виконавці. Безпосередньо виконавче провадження здійснюють реєстратори цього суду, що повноважні діяти на підставі спеціального сертифікату, який надає право виконувати рішення суду [4, с. 82 – 83]. Судових виконавців призначає на посаду Голова вищого регіонального суду та керівник окружного суду. Судові виконавці в Німеччині наділені державно-владними повноваженнями і є носіями відповідного адміністративно-правового статусу [10]. Система примусового виконання в Німеччині складається із судів, судових виконавців та служби земельного кадастру. Кожний із цих державних органів наділений повноваженнями щодо примусового виконання рішень. Стягувач може звернутися до будь-якого державного органу у зручній для себе час і обрати спосіб виконання рішень [11, с. 104].

У Німеччині судовий виконавець повинен сприяти добровільному і швидкому виконанню. Якщо виконавець не виявляє майна, належного боржнику, на яке може бути звернене стягнення, а боржник, у свою чергу, веде спроможність оплатити борг у найкоротші строк (в межах шести місяців) по частинах, то виконавець проводить

здійснення стягнення частинами, якщо проти цього не заперечує кредитор. Також судовий виконавець має право за клопотанням боржника відкласти реалізацію арештованого майна на один рік, якщо боржник зобов'язується виплатити борг протягом зазначеного строку. Крім того, звернення стягнення на майно боржника взагалі не проводиться, якщо очікувана сума від реалізації звернених до стягнення предметів може перевищити витрати примусового виконання [12, с. 264].

З наведеного вбачається, що у Федеративній Республіці Німеччина дуже лояльне законодавство у сфері примусового виконання до боржників, утім варто зазначити, що адміністративний примус у адміністративно-правовому регулюванні досліджуваної сфери все ж має місце. Так, на вимогу судового виконавця щодо з'ясування стану матеріального становища боржника, останній зобов'язаний надати йому повну інформацію щодо власного майна і всіх наявних у нього активів. Судовий виконавець зобов'язаний попередити боржника про кримінальну відповідальність у разі надання неправдивої інформації [13].

Судові рішення, які підлягають примусовому виконанню у Німеччині можуть бути пред'явлені до виконання протягом 30 років. Якщо на момент винесення рішення суду боржник є неплатоспроможним, то пізніше його матеріальне становище може покращитися, саме тоді судові рішення може бути реалізоване. Отже, німецьке законодавство у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів є дуже лояльним до боржників. Запровадження в Україні досвіду адміністративно-правового регулювання у сфері виконання рішень Німеччини, на наш погляд, не буде успішним, зважаючи на те, що лояльність у сфері примусового виконання може мати підґрунтя для корупційних зловживань, а також, враховуючи особливості менталітету громадян нашої країни, можна припустити, що така система примусового виконання може бути безрезультатною.

Досвід адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів Польщі також може бути цікавий для національного законотворця. Остання реформа у сфері примусового виконання відбулася у 2019 році Закон про судових виконавців та виконавче провадження від 29 серпня 1997 року замінили два закони: Закон Республіки Польща про діяльність судових виконавців і виконавче провадження та Закон Республіки Польща про витрати на проведення виконавчих дій. Метою реформування польського адміністративно-правового регулювання примусового виконання рішень є підвищення престижу професії виконавця, а також усунення зловживань професією з боку судових виконавців [14].

Законодавство Польщі у сфері виконання судових рішень та інших актів зазнало революційних змін у квітні 2018 року, які полягають у наступному: по-перше, посилено судовий контроль за проведенням виконавчих дій; по-друге, врегульовано положення, відповідно до якого судовий виконавець, у провадженні якого перебуває виконавче провадження, зобов'язаний власноруч вручити сторонам виконавчого провадження формуляр (бланк) готової скарги на його дії, яку незадоволена сторона у разі потреби зможе подати до відповідного суду; по-третє, змінено мінімальний вік особи, що претендує на посаду судового виконавця – з 26 років на 28 років, а максимальний вік, навпаки, зменшено з 70 років до 65 років [14].

Судовий виконавець у Польщі має доступ до державних електронних реєстрів країни. Виконавець також має доступ до цифрової бази даних банківських рахунків, бази даних володільців автотранспортних засобів та бази даних фонду соціального страхування, що забезпечує ідентифікацію роботодавця боржника (як платника соціальних внесків).

Отже, діяльність судових виконавців у Польщі носить високопрофесійний та регульований характер. Корисними

для України із досвіду Польщі у сфері виконання рішень можуть бути, зокрема: посилення судового контролю за діяльністю виконавців; запровадження відео-фіксації проведення окремих процесуальних дій, які вчиняються в ході виконавчого провадження; цифровізація та автоматизація виконавчого провадження; підвищення престижу професії виконавця.

Ще одна європейська країна, яка має досвід реформування адміністративно-правового регулювання у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів – це Латвія. Функцію виконання рішень у Латвійській Республіці виконують присяжні судові виконавці, які адміністративно підпорядковані Раді присяжних судових виконавців. Основою адміністративно-правового регулювання у сфері примусового виконання рішень у Латвійській Республіці є Закон «Про судових виконавців» (Law of Bailiffs). Відповідно до ст. 106 Закону «Про судову владу» (Law of Judicial Power) присяжні судові виконавці є особами, які входять до складу судової системи та підкорюються лише закону. Контроль за діяльністю присяжних судових виконавців здійснюється в таких формах, зокрема: судовий контроль здійснює окружний суд, на території якого знаходиться посадове місце виконавця. Призначений головою окружного суду суддя має право перевіряти роботу присяжних судових виконавців. Про результати перевірки суддя інформує Раду присяжних судових виконавців Латвійської Республіки, яка дає присяжному виконавцю вказівки та рекомендації, а також порушує клопотання про відкриття дисциплінарної справи або звертається до компетентних органів для кримінального переслідування виконавця. Дії, рішення та бездіяльність присяжного судового виконавця можуть бути оскаржені в суді відповідно до Цивільно-процесуального закону (кодексу) Латвійської Республіки [15, с. 73]. Важливим також є закріплення обов'язкового страхування ризику професійної діяльності присяжних судових виконавців [16, с. 7].

Особливістю сфери примусового виконання судових рішень і рішень інших органів в Латвії є застосування до порушників законних вимог судових виконавців санкцій у вигляді суворих штрафів, зокрема, за ненадання інформації або надання неправдивих відомостей і введення в оману судового виконавця. Існує практика звернення судового виконавця до суду із поданням про притягнення боржника до відповідальності. У свою чергу, притягнення боржників до кримінальної відповідальності у Латвійській Республіці здійснюється, зокрема, за надання недостовірних відомостей, декларацій, заяв судовому виконавцю передбачено такі заходи, як тимчасове позбавлення волі, примусові роботи або штраф, а також за умисне невиконання судового рішення або за затримку з його виконанням, при цьому суб'єктом злочину є посадова особа, котра зобов'язана виконати рішення суду [15, с. 74].

Присяжні судові виконавці у Латвійській Республіці входять до складу судової системи. Система контролю процесуальної діяльності присяжних судових виконавців у Латвії аналогічна українській. Корисним для України із правового регулювання у сфері виконання рішень Латвійської Республіки може бути запровадження суворих штрафів за порушення законних вимог судових виконавців.

Ще одна пострадянська країна, яка успішно реформувала систему виконання судових рішень і рішень інших органів – Естонія. В Естонії судовий виконавець є незалежною особою, яка діє від свого імені та несе персональну відповідальність. Ця особа не є ані приватним підприємцем, ані державним службовцем [17, с. 11]. Організація процесуальної діяльності судових виконавців відноситься до компетенції Міністерства юстиції Естонії. У Естонії функціонує система примусового виконання рішень, за якої виконавці не є державними службовцями, а функціонують за наявності ліцензії. Така «приватна» система

виконання рішень також передбачає державне регулювання професійної діяльності виконавців, зокрема, щодо доступу до професії, визначення компетенції, встановлення правил діяльності тощо, однак за обсягом та змістом контроль є значно обмеженим [18, с. 117].

Як і в Естонії, інститут приватних судових виконавців був запроваджений у Литві. Реформа в Литві була завершена з прийняттям Закону «Про пристаів». На сьогодні для кандидата на посаду пристава законодавством встановлені такі вимоги: наявність громадянства Литовської Республіки з бездоганною репутацією; наявність вищої юридичної освіти; досвід роботи на посаді помічника пристава не менше 2 років та перемога у публічному конкурсі, або наявність стажу юридичної служби від 5 років та перемога у публічному конкурсі [19, с. 81].

На нашу думку, реформування сфери примусового виконання судових рішень у Литві та Естонії було успішним, сьогодні там діє «приватна» система виконання рішень. Саме приватні виконавці довели свою вмотивованість та ефективність. Доречним для запровадження в Україні є досвід Литви у частині встановлення додаткових вимог до кандидатів на посаду виконавця, зокрема, щодо досвіду роботи на посаді помічника виконавця, або досвіду роботи у юридичній практиці.

Дуже цікавим, на наш погляд, є аналіз адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів Грузії, адже Закон України «Про виконавче провадження» містить положення аналогічні Закону Грузії «Про виконавче провадження». Саме тому важливо зрозуміти, наскільки є успішним у Грузії практичне застосування цього нормативно-правового акту.

Організацію виконання судових рішень у Грузії здійснює Національне бюро виконання, яке входить до структури Міністерства юстиції Грузії. У 2009 році в Грузії було запроваджено інститут приватного виконання. Діяльність приватних виконавців контролює Мін'юст. Він же видає приватникам ліцензії. Приватна модель виконання рішень є запорукою своєчасного виконання рішення [20].

У Грузинській системі примусового виконання рішень доцільно виділити такі переваги, зокрема: вільний доступ персоналу Національного бюро виконання до спеціальної комп'ютерної системи, яка охоплює діловодство, виготовлення процесуальних документів та реєстр виконавчих проваджень, і надає доступ до всіх електронних реєстрів Грузії. У цій державі функціонує реєстр соціально незахищених осіб, які мають низький рівень доходів. За наявності боржника в цьому реєстрі виконавче провадження щодо нього зупиняється; створення на базі Національного бюро виконання поліції виконання; приєднання до системи органів примусового виконання рішень інституцій, які вкрай ефективно впливають на результат провадження: Національного банку Грузії; ведення діловодства у сфері примусового виконання виключно в електронній формі [21]. З 2009 року Національний банк Грузії надав доступ виконавцям виключно Національного бюро виконання до інформації про відкриті боржниками банківські рахунки з можливістю їх автоматичного арешту та списання коштів в он-лайн режимі. Приватні виконавці не мають такої можливості [21]. У Грузії запроваджена медіація у разі згоди сторін виконавчого провадження; приватні виконавці вчиняють більшість виконавчих дій у процедурі виконавчого провадження без дозволу суду.

Отже, Грузія має успішний досвід реформування сфери примусового виконання судових рішень, який можливо запровадити в Україні, зокрема: створення Реєстру соціально-незахищених осіб, які мають низький рівень доходів; функціонування поліції виконання; повна цифровізація виконавчого провадження; доступ виконавців до інформації про відкриті боржниками банківські рахунки з можливістю їх автоматичного арешту та списання коштів на користь стягувача.

Проаналізувавши зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання у сфері виконання судових рішень і рішень інших органів у таких країнах як Франція, Німеччина, Польща, Латвія, Естонія, Литва, Грузія, ми дійшли висновків, що окремі з цих країн мають успішний досвід реформування сфери примусового виконання рішень, в результаті чого в цих країнах функціонує ефективна процедура виконавчого провадження.

Також слід зазначити, що в Україні діє змішана система виконавчого провадження, де поєднується діяльність органів державної виконавчої служби та приватних виконавців. Ми вважаємо, що наразі така система є найзручнішою для України, адже сьогодні в умовах розвитку ринкової економіки не можна повністю «приватизувати» сферу примусового виконання рішень, утім, на наш погляд, необхідно розвивати та підтримувати інститут приватних виконавців, так як приватники вже довели свою ефективність, та й загалом, приватний сектор зорієнтований на результат, є мотивованим, а державний сектор є інертним, неповоротким і надто бюрократизованим. З проведеного дослідження вбачається інститут приватних виконавців є ефективніший, ніж державний орган, уповноважений виконувати судові рішення і рішення інших органів. Високі показники діяльності приватних виконавців в зарубіжних країнах можна пояснити сприянням держави, соціальна та юридична ефективність механізму правового регулювання діяльності приватних виконавців, а також особливостями менталітету громадян окремих зарубіжних країн. Органи державної виконавчої служби сьогодні потребують оптимізації, а інститут приватних виконавців – розширення повноважень та зрівняння адміністративно-правового статусу із державними виконавцями.

Враховуючи наведене, із урахуванням досвіду окремих зарубіжних країн, зокрема Франції та Грузії щодо адміністративно-правового регулювання у сфері виконання рішень, вважаємо за можливе запровадити такі елементи його удосконалення, зокрема: розширення повноважень приватних виконавців, зокрема наділення їх повноваженнями щодо становлення фактів, що мають юридичне значення та надання юридичних консультацій; прирівнювання адміністративно-правового статусу державного виконавця із адміністративно-правовим статусом приватного виконавця; підвищення авторитету та престижу професії виконавця; впровадження процедури медіації, як етапу виконавчого провадження, у випадку волевиявлення сторін виконавчого провадження; посилення судового контролю за діяльністю виконавців; запровадження відео-фіксації проведення окремих процесуальних дій, які вчиняються в ході виконавчого провадження; цифровізація та автоматизація виконавчого провадження; надання доступу виконавцям до інформації про відкриті боржниками банківські рахунки з можливістю їх автоматичного арешту та списання коштів на користь стягувача тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Теремецький В.І., Крупнова Л.В. Застосування зарубіжного досвіду в сфері виконання юрисдикційних рішень в Україні. Судова апеляція. 2016. № 4. С. 38 – 45.
2. Скороход І.В. Адміністративно-правове регулювання податкової діяльності в Україні : дис. ...докт. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 383 с.
3. Фіолевський Д.П., Любанцев С.Ю., Мезенцев Є.І. Державна виконавча служба в Україні: Навчальний посібник. К.: Алерта, 2004. 564 с.
4. Свірин Д.В. Зарубіжний досвід діяльності органів, що здійснюють повноваження, пов'язані із виконанням судових рішень, та його адаптація до вітчизняної правової система. *Європейські перспективи*. № 3. С. 81–87.

5. Ярков В.В. Основные мировые системы принудительного исполнения. *Проблемные вопросы гражданского и арбитражного процессов*. М.: 2008. 125 с.
6. Пашковська Т. Інститут приватного виконання рішень: а як у них? *Юридична газета*. URL: <https://radako.com.ua/news/institut-privatnogo-vikonannya-rishen-yak-u-nih>
7. Авакян А.В. Общая характеристика исполнительного производства в зарубежных странах. URL: http://www.concourt.am/armenian/con_right/4.222003/A.V.%20Avakya.htm
8. Французько-український семінар з питань примусового виконання рішень. Веб-сайт Бюро приватних виконавців АЛЬТЕРНАТИВА. URL: <https://buroalternativa.com.ua/franczuzko-ukrayinskyj-seminar-z-pyitan-prymusovogo-vykonannya-rishen/>
9. Давтян А.Р. Цивільне процесуальне право Німеччини. М., 2000. 125 с.
10. Мальцева Є.В. Порівняльний аналіз систем виконавчого провадження в Україні та зарубіжних державах. URL: http://sn-jurid.crimea.edu/arciv/2013/26_1law/007malts.pdf
11. Верба О.Б. Повноваження суду та інших органів на стадії примусового виконання рішень за законодавством Німеччини. *Вісник Львівського університету*. 2008. Вип. 46. С. 103 – 111.
12. Шелевер Н.В. Особливості виконавчого провадження в країнах Європейського Союзу. *Форум права*. 2016. №1. С. 262 – 266.
13. Bürgerliches Gesetzbuch. Німецьке цивільне уложення (неофіційний переклад). URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>
14. Судовий виконавець у Польщі. URL: <http://yurystypolshi.pl/-/2019/>
15. Святогор О. Зарубіжний досвід організації виконання рішень у господарських справах. *Підприємництво, господарство і право: господарське право і процес*. 2016. № 3. С. 71 – 76.
16. Боже І. Практика виконання судових рішень у Латвії. *Вісник центру комерційного права*. 2009. № 4. С. 6-8.
17. Авторгов А. Приватний судовий виконавець. Естонський досвід. *Юридична газета*. 2004. № 11 (23). С. 11–12.
18. Кулава М.К. Державне управління взаємодією органів державної виконавчої служби та приватних виконавців: міжнародний досвід. *Публічне урядування*. 2018. 5 (15). С. 112 – 122. URL: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2018-15-5-112-122>
19. Налуцишин В.В., Налуцишин В.В. Організація та здійснення виконання рішень судів в окремих державах Європейського Союзу. *Проблеми теорії і практики виконання рішень судів та інших органів*: зб. наук. пр. за ред. Ю. В. Білоусова. Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2019. 296 с.
20. Стадник Г. Концепція запровадження інституту приватних виконавців. URL: http://www.commerciallaw.com.ua/attachments/161_Visnyk33_2011.pdf
21. Досвід Грузії у сфері виконання судових рішень. URL: <http://vse.media/dosvid-gruziyi-u-sferi-vikonannya-sudovih-rishen/>